

fhv. minister Johannes Kjærboel [af Ninn-Hansen m. fl.].

(Første behandling findes i tidenden sp. 1528, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 215).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sagen sattes til forhandling.

Edel Saunte: Efter at der er afholdt 6 møder i udvalget, er dets medlemmer stadig henvist til selv at fortolke forslagsstillernes forslag til folketingsbeslutning om rigsretstiltale mod fhv. minister Johannes Kjærboel. Hverken debatten i udvalget eller betænkningen giver noget svar på de spørgsmål, som er blevet stillet til forslagsstillerne under første behandling. De ærede medlemmer synes stadig at kunne ligne sig selv med en berømt engelsk figur, Micawber, der altid håber på, at noget vil vise sig. Deres argumenter synes at gå ud på, at blot de allerede foretagne afhøringer bliver gentaget for en rigsret, vil samtlige afhørte med undtagelse af direktøren for grønlandske handel skifte forklaring, og minister Kjærboel vil indrømme det, han hidtil har bestridt på det bestemteste.

De afhørte er alle eller næsten alle personer i offentlig tjeneste, hvis hæderlighed endnu ingen har turdet beklukke.

Der er for mig som for dommerudvalget ikke den ringeste tvivl om, at samtlige disse mennesker har afgivet forklaring i overensstemmelse med deres bedste overbevisning. At forklaringerne på et utal af punkter er forskellige, rokker ikke ved denne kendsgerning. Vi, der gennem mange år har arbejdet i skranken, ved, at blot få timer efter en begivenhed kan tre vidner, der alle er lige overbevist om deres sandhed, forklare vidt forskelligt om den samme begivenhed, og det forhold er der ingen mulighed for kan ændres, hverken af en anklager eller af en rigsret. Om mennesker af den type, det her drejer sig om, bliver afhørt under vidneansvar eller ej, ændrer intet. De er nu fastlåst i deres egen overbevisning om, at de har fortalt den fulde sandhed og kun den. Kort sagt, jeg tror ikke, at resultatet af bevisførelsen for en rigsret vil være en tøndel anderledes end

det, dommerudvalget ved meget indgående arbejde er kommet til.

Når man altså ikke tror på, at noget vil vise sig, så må man holde sig til det forhåndenværende materiale og træffe sin beslutning om rigsret ud fra de to dommerudvalgsberetninger og ud fra det foreliggende forslag til beslutning, som vi altså hverken har fået uddybet eller nærmere forklaret i udvalget.

Jeg vil gerne — som jeg gjorde det ved første behandling — præcisere, at det er min faste overbevisning, at en minister kun kan dømmes af en rigsret, hvis han har overtrådt straffeloven, og at han derfor kun bør stilles for en rigsret, hvis det høje ting mener, at han kan dømmes. Det er videre min overbevisning, at skønnet over, om han kan dømmes, må hvile på det materiale, der forefindes, og ikke på en ønskedrøm om nye vidner eller nye forklaringer, der eventuelt kan vise sig senere. Tænk, om en statsadvokat rejste tiltale i en sag, hvor han måtte sige til sig selv: ja, beviser er der rigtignok ikke, og på det foreliggende grundlag vil manden blive frifundet, men politiet finder nok et eller andet, inden nævningerne skal tage stilling til sagen. Det er faktisk det, man vil forlange af os.

Hvis det høje ting altså skønner, at forhenværende minister Kjærboel har gjort sig skyldig i en handling, der kan rammes efter straffeloven, så skal det og så bør det stemme for en tiltalerejsning, men ellers stemme imod.

Så kan man spørge sig selv: er tinget så magtesløst, hvis det skønner, at der ikke er tale om et straffbart forhold, men alligevel om et forhold, der strider mod god parlamentarisk skik? Nej, det er tinget ikke. Parlamentarismen har netop udviklet et meget smidigt og meget effektivt instrument: dagsordenssystemet. Det tog ganske vist nogle årtier i dette land at få dette princip fastlagt og anerkendt af alle partier, men nu går jeg ud fra at alle medlemmer i denne sal forstår dette systems betydning og effektivitet. Igennem vedtagelsen af et dagsordensforslag kan det høje ting udtrykke sin mening om alle de forhold, der vedrører samarbejdet med regeringen og dens administration såvel som de enkelte regeringsmedlemmers hand-